

Kuvattavien henkilöiden valinta dokumentaariseen muotokuvaprojektiin My Lights, My Show

Emmi Tulokas

Tekijä(t) Emmi Tulokas	
Koulutusohjelma Journalismin koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kuvattavien henkilöiden valinta dokumentaariseen muotokuvaprojektiin My Lights, My Show	Sivu- ja liitesivumäärä 23 +1
<p>Tämä opinnäytetyö kuvaa niitä perusteita ja prosesseja, joiden avulla kuvattavat henkilöt valikoituivat My Lights, My Show -valokuvanäyttelyä varten.</p> <p>Valokuvanäyttelyn ideana oli kuvata erilaisuutta ja sitä kautta avata ymmärrystämme ja maailmankuvaamme. Kuvasin yhdeksää ihmistä ja heille tavallisia asioita, jotka näyttäytyvät ulkopuoliselle erilaisuutena tai massasta poikkeavana. Kuvattavien henkilöiden ikähaarukka on 15-43 vuotta. Mukana on niin ulkoisesti kuin ammatillisesti poikkeavia yksilöitä.</p> <p>Osa kuvista on dokumentaarista kuvaa miljöössä, osa studiossa otettuja muotokuvia. Pyrin kuitenkin kaikissa kuvissa totuudenmukaisuuteen eli kuvan tulee kertoa jotain mikä on kuvattavan henkilön kohdalla normaaliarkea, tai kuvastaa muuten hänen olemustaan. Läsnäolon merkitystä kuvissa ei voi väheksyä. Lyhyesti sanottuna kyseessä on projekti, joka antaa mahdollisuuden pieneen kurkistukseen jonkun toisen elämään.</p> <p>Käsittelen kirjallisessa osuudessa dokumentaarisen kuvan ja eettisen kuvajournalismin käsitteitä sekä henkilökuvausta. Lisäksi käyn läpi niitä eettisiä ja journalistisia arvoja, jotka ohjasivat minua henkilövalinnoissani tämän projektin osalta.</p> <p>Lisäksi pohdin objektiivisuutta ja subjektiivisuutta sekä sitä kuinka paljon kuvaaja vaikuttaa kuvan lopputulokseen.</p> <p>Kerron myös näyttelyyn valikoituneista henkilöistä sekä itse projektista näyttelyn eheän kokonaisuuden rakentamisen näkökulmasta.</p>	
Asiasanat Henkilökuvaus, dokumentaarinen henkilökuva, valokuvaus, kuvajournalismi, etiikka kuvajournalismissa	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Henkilökuva ja dokumentaarinen valokuvaus	2
2.1 Eettinen kuvajournalismi	3
2.2 Kuvan tulkinta	5
3 Kohteiden valinta näyttelyprojektiin My Lights, My Show	7
3.1 Journalistisista perusteista projektin takana sekä kuvattavien valinnassa	8
3.2 Kuvaajan vaikutus dokumentaariseen kuvaan.....	11
3.3 Kuvattavien henkilöiden valinta	12
3.3.1 Carrie & Spike.....	13
3.3.2 Luna	15
3.3.3 Mira.....	16
3.3.4 Kalle	16
3.3.5 Janette	17
3.3.6 Veera	18
3.3.7 Adrian.....	19
3.3.8 Mitte.....	20
3.3.9 Harri.....	20
3.4 Projektin toteutuksesta	21
4 Johtopäätökset	22
Lähteet.....	24

1 Johdanto

Kommunikoimme enemmän kuin koskaan ja useammalla eri tavalla kuin milloinkaan ennen mutta ymmärrämme toisiamme huonommin kuin koskaan. (Fexeus: Fingertopps-känsla, 2017, 31) Elämme käytä ja heitä pois -yhteiskunnassa, jossa myös ihmisistä on tullut kertakäyttötavaraa. Emme enää välitä toisistamme länsimaissa samalla tavalla kuten ennen, sillä se ei ole selviytymisemme kannalta välttämätöntä. Olemme entistä sulkeutuneempia omaan totuuteemme ja uutisvirtammekin räätälöity tykkäystemme ja mielipiteidemme mukaan. Kukaan ei puske meitä enää pois mukavuusalueeltamme.

Projektissani My Lights, My Show pyrin haastamaan tätä vallitsevaa todellisuutta. Valmistelen siis valokuvanäyttelyä, jossa päästään kurkistamaan yhdeksän erilaisen ihmisen elämään. Suvaitsevaisuuden ja ymmärryksen kannalta tämä on tärkeää. On pelottavaa elää yhteiskunnassa, josta suvaitsevaisuus on katoamassa. Journalismin tehtävänä on välittää tietoa ja avartaa maailmaa, ei sulkea sitä.

Edellinen näyttely, jossa töitani oli mukana, käsitteli katsetta ja sitä, kuinka katsomme toista ihmistä. Tällöin kuvasin massasta poikkeavaa nuorta miestä katukuvassa ja ihmisten reaktioita hänen olemukseensa, kun hän ei tehnyt muuta kuin oli paikalla. Tämä aihe on kiinnostanut minua aina. Suvaitsevaisuuden puolesta taistelu ja ymmärryksen edistäminen ei koskaan ole turhaa. Vielä on matkaa taitettavana ennen kuin maailma on hyvä ja kaikille turvallinen paikka.

Tästä lähtökohdasta lähdin tässäkin näyttelyprojektissani. Tällä kertaa päätin kuvata erilaisuutta tavallisuuden kautta. Kuvasin yhdeksää erilaista ihmistä heidän omassa ympäristössään. Lopputuloksen tarkoituksena on päästää katsoja kurkistamaan näiden ihmisten ihan tavallista elämää ja tätä kautta oivaltaa ehkä jotain itselle merkityksellistä. Sillä kaikki muutos lähtee lopultakin aina itsestämme, sisältä käsin.

Käsittelen tässä projektini kirjallisessa osuudessa sitä prosessia, kuinka nämä henkilöt valikoituivat tähän projektiin sekä journalistin ja kuvajournalistin etiikkaa henkilövalinnassa. Käsittelen myös kuvaajan oikeuksia sekä velvollisuuksia, ja sitä missä määrin dokumentaarista kuvaa voi muokata ilman että todellisuus muuttuu.

Kuvat ovat esillä Helsingin Musiikkitalon Alalämpöössä 1.12.-15.12.2018.

2 Henkilokuva ja dokumentaarinen valokuvaus

Henkilokuva

Henkilokuva on yksinkertaisesti kuva henkilöstä. Kuvassa on yleensä henkilön kasvot. (Merriam-Webster: Portrait, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/portrait>) Tämä ei kuitenkaan ole yksiselitteistä. Henkilökuvaa kutsutaan myös muotokuvaksi, jonka alalajeja on puolestaan useita. Pääasiassa muotokuva kuitenkin ymmärretään kuvana, joka esittää kuvassa esiintyvän henkilön olennaisimmat piirteet tai kuvaa hänen pyrkimys-
säään, taustaansa tai persoonaansa.

Henkilökuvan alalajeja ovat myös omakuvat, jolloin tekijä on tuonut esille haluamiaan asioita kuvaten omaa itseään. Näitä ovat myös nykyajan selfiet. Näissä kuvan ottaja usein haluaa korostaa jotain tiettyä puolta itsestään.

Hyvän henkilökuvan luomiseen vaikuttavat useat eri seikat. Valokuvasta puhuttaessa on tärkeää, että kuvaajalla on ymmärrys kuvattavansa persoonasta sekä niistä piirteistä, jotka henkilökuvalle ovat olennaisia. Kuten valokuvaaja Riitta Supperi blogissaan toteaa, on henkilökuvauksessa pohjimmiltaan kyse ihmisen kohtaamisesta ja kuuntelemisesta. (Riitta Supperi, Vapaa valokuvaaja -blogi, <http://vapaakuvaaja.blogspot.fi/2014/02/hyva-henkilokuva.html>)

Dokumentaarinen valokuvaus

Dokumentaarinen valokuva pyrkii taltioimaan todellisuutta. Usein tämä on jätetty kuvajournalistien harteille mutta viime vuosina dokumentaarinen valokuvaus on kasvattanut suosiotaan myös muilla osa-alueilla. Esimerkiksi dokumentaarinen hääkuvaus on kasvattanut suosiotaan myös tasaisesti.

Dokumentaarisen valokuvan käsite sotkeutuu usein katukuvauksen sekä kuvajournalismin käsitteisiin. Dokumentaarisessa kuvassa pyritään kuitenkin esittämään tietty sosiaalinen tai taloudellinen tilanne mahdollisimman todenmukaisena. Tällä tavoin dokumentaarinen kuvaus on usein liitoksissa journalismiin, sillä tämän kaltaisten kuvien avulla saadaan usein muutosta vallitseviin oloihin tai asioihin, tai niitä jopa pyritään saamaan. Katukuvaus puolestaan ei pyri tiettyyn maaliin vaan kuvaa elämää sellaisenaan. Kuvajournalismin keskittyessä tiettyyn ongelmaan tai osa-alueeseen ja sen pyrkiessä ehkä muutokseen on dokumentaarisen kuvan fokus laajemmassa kokonaisuudessa.

(Lomography: A Rundown of the History of Documentary Photography, <https://www.lomography.com/magazine/320521-a-rundown-of-the-history-of-documentary-photography>)

Oma projektini rikkoo näitä rajoja hieman mutta pysyttelee silti enemmän dokumentaarisessa valokuvauksessa. Pyrkimyksenäni on myös muuttaa ihmisten suhtautumista ja lisätä ymmärrystä erilaisuuteen. En pyri kuvaamaan mitään ongelmaa tai osa-aluetta näyttelyssäni vaan projektiini valikoituneet ihmiset kertovat omaa tarinaansa omassa ympäristössään.

Reportaasi puolestaan ymmärretään uutiskuvauksena tietystä tapahtumasta. Pohdin myös tätä mahdollisuutta projektissani, olisin aivan yhtä hyvin voinut valita vain yhden tai kaksi henkilöä, joiden elämästä olisin toteuttanut reportaasinomaisen valokuvanäyttelyn. Päätin kuitenkin toisin käsitellessäni hakemuksia ihmisiltä, jotka halusivat osallistua projektiini.

2.1 Eettinen kuvajournalismi

Etiikka (muinaiskreikan sanoista ἠθικὴ [φιλοσοφία], sanasta ἦθος, *ēthos*, vakiintuneet tavat) pohtii toiminnan periaatteita, oikeaa ja väärää. (<https://www.merriam-webster.com/dictionary/ethics>)

Kuvajournalismissa eettiset kysymykset nousevat esiin kuvausvaiheen lisäksi jälkikäsitelystä. Monilla uutistoimistoilla on nykyisin tiukat säännöt siitä kuinka paljon kuvia saa jälkikäteen muokata.

Kuvatoimisto Reutersin ohjeiden mukaan uutiskuvaa saa muokata rajaamalla ja perussäädöillä sekä hienovaraisesti lisävalottaa tai korjata värejä. Kiellettyä on elementtien lisääminen tai poistaminen sekä monet muut selkeästi kuvaa muokkaavat toiminnot Photoshopissa. Reuters suosittelee kuvaajilleen myös kameran automaattisten terävöitys- ja värikylläisyystoimintojen poistamista. (Reuters: http://handbook.reuters.com/?title=A_Brief_Guide_to_Standards,_Photoshop_and_Captions#Photographers)

Lehtikuvan, joka on Suomen johtava uutiskuvatoimisto, ohjeistus valokuvaajilleen on kutaquinkin sama kuin kansainvälisillä kuvatoimistoilla.

Professori Janne Seppäsen teoksessa Visuaalinen kulttuuri Seppänen toteaa, että merkitystä kuvien tulkintaan on myös sillä, että nykyaikana jokainen pystyy ottamaan ja muokkaamaan kuvia taitojensa puitteissa. Tämä muokkaa myös ihmisten tulkintaa mediassa esitetyistä kuvista.

Uutiskuvan tulisi siis aina olla luotettava. Näin voi ajatella myös dokumentaarisesta kuvasta, sen tulisi kertoa jotain todellista. Reuters, ja muutkin uutistoimistot ovat tiukentaneet ohjeistustaan muun muassa 2006 vuoden kuvamanipulaatiokohun jälkeen. Tuolloin Israel hyökkäsi Libanoniin, ja Adnan Hajj otti pommituksista kuvan, johon oli manipuloimalla lisätty savua ja dramatiikkaa. Uutistoimistolle tällainen on aina pahasta. Kuvaan on voitava luottaa.

Nykyaikainen kuvankäsittely kuitenkin mahdollistaa kuvan muokkaamisen ennennäkemättömällä tavalla. Vastikään uutisoitiin suositusta Instagram-mallista, joka paljastui täysin tietokoneella animoiduksi. (<https://www.stara.fi/2018/03/01/suosittu-instagram-kaunotar-paljastui-tietokoneella-luoduksi/>)

Muissa kuin uutiskuvassa vastuu käsittelyn määrästä on journalistilla itsellään. Dokumentaarisen kuvauksen pyrkimyksenä on kuvata todellisuutta laajastikin ja näin ollen kuvaajan eettinen vastuu nousee tärkeään osaan pohdittaessa sitä kuinka paljon kuvia voi muokata ilman, että niiden totuusarvo muuttuu. Näin myös silloin kun kyseessä on taiteellisempi projekti.

Journalistin ohjeiden ensimmäisessä kohdassa sanotaan, että journalisti on vastuussa ennen kaikkea lukijoilleen, kuulijoilleen ja katselijoilleen. (Journalistin ohjeet, kohta 1) Kohdassa 11 todetaan, ettei kuvaa tai ääntä saa käyttää harhaanjohtavasti, ja että yleisön on voitava erottaa tosiasiat mielipiteistä ja sepitteestä. (Journalistin ohjeet, JSN, kohta 11)

Eettisyyttä on toki hyvä pohtia muultakin kannalta kuin kuvan totuusarvon mukaan. Kuvan sisältö voi usein myös herättää keskustelua, ja kovaa kritiikkiäkin. Näin kävi muun muassa Kevin Carterin Sudanissa kuvaaman, Pulitzer-palkinnonkin voittaneen, kuvan kanssa. Kuuluu kuva on nälkään kuolevasta afrikkalaislapsesta, jota korppikotka vaanii. Kuva julkaistiin ensimmäisen kerran The New York Timesissa maaliskuussa 1993. Kuvan kontroversiaalinen sisältö herätti yleisössä kovaa kritiikkiä siitä, miksi Carter tyytyi kuvaamaan tilannetta eikä auttanut kuolevaa lasta.

Kevin Carter: *The vulture and the little girl* (Julkaistu ensimmäisen kerran *The New York Times*issa 26. maaliskuuta 1993.)

2.2 Kuvan tulkinta

Valokuvien ymmärtämiseen vaikuttaa myös kuvien tulkinta. Tulkitsemme kuvia ja omaa todellisuuttamme oman menneisyytemme perusteella. Eri kulttuureista tulevat ihmiset voivat tulkita samaa kuvaa täysin päinvastaisella tavalla.

Kuvaajan on otettava huomioon oma tiedostamaton puolueellisuutensa kuvatessaan. Tästä tiedostamattomasta puolueellisuudesta puhutaan hyvin *Everybody In* -kirjassa. Jokaisen journalistin tulisi vähintään olla tietoinen asioista, jotka vaikuttavat hänen työhönsä. (Bob Calver, Diane Kemp, Marcus Ryder: *Everybody In: A Journalist's Guide to Inclusive Reporting for Journalism Students, Unconscious Bias*, <https://leanpub.com/everybodyin-book>)

Kuten Mikko Hietaharjun kirjassa *Kuuntele kuvaa* todetaan: "Kuvaa katsoessamme rakennamme samalla suhdetta todellisuuteen." (Mikko Hietaharju: *Kuuntele kuvaa*, 2010, 103)

Kuva siis kertoo meille jotain todellisuudesta. Jos kuitenkin tulemme täysin eri kulttuurista ja tarkkailemme ikään kuin ulkopuolelta tapahtumia voi tulkintamme asioista olla kuitenkin vajavainen.

Mikko Hietaharju kertoo myös kirjassaan *Kuuntele kuvaa*, kuinka kuvan lukeminen on taito, jonka voi oppia. Tulkinta etenee tällöin eri vaiheiden kautta. Lähtökohtana on ajatus, että valokuva on erilainen tallenne todellisuudesta kuin havaitsemisen prosessi. Opittuja tulkintoja ovat muun muassa, että hymy tulkitaan iloa tai myönteisyyttä ilmaisevaksi eleeksi. (Mikko Hietaharju: *Kuuntele kuvaa*, 2010, 108)

Kuvan tulkintaan vaikuttaa myös kuvassa esiintyvät elementit. Näihin kuvaaja pääsee vaikuttamaan suurelta osin valitessaan esimerkiksi kuvan rajausta tai sitä katsooko kuvan kohteena oleva henkilö suoraan kameraan vai kenties toisaalle.

Kanssakäymisessämme käytämme vuorovaikutustaitojamme ja näin ollen myös kuvan tulkinta on ikään kuin vuorovaikutusta kuvan kanssa. Osaamme tulkita liikkeen suuntaa sekä itsellemme tuttuja sosiaalisia konteksteja.

3 Kohteiden valinta näyttelyprojektiin My Lights, My Show

Valokuvaprojektissa, jossa kuva on pääosassa, kuvauskohteiden valinnassa tärkeintä on kiinnostavuus. Mikä tekee kuvasta kiinnostavan? Mikä tekee muotokuvasta kiinnostavan? Kuten Peter Forsgård kirjassaan Hyvä kuva toteaa, tulee kuvan olla pysäyttävä ja saada katsoja kiinnostumaan. Hyvä kuva herättää tunnetilan sekunneissa. Syntyvä mielikuva on pitkäkestoinen. Aivomme vaativat meitä kiinnittämään huomiomme normaalista poikkeavaan, kuitenkin konteksti ratkaisee. (Peter Forsberg: Hyvä kuva, 2004, 18)

Etenkin valokuvanäyttelyssä kuvan kiinnostavuus nousee pääosaan. Miksi ihminen, joka tulee tutustumaan näyttelyyni kiinnostuisi juuri näistä ihmisistä? Käsittelen seuraavaksi tarkemmin niitä prosesseja ja periaatteita, joiden mukaan valitsin näyttelyprojektiini juuri nämä ihmiset.

Pääasiassa minulla on kuitenkin ollut kaksi kantavaa teemaa kaikessa tekemisessäni. Erilaisuus sekä ymmärrys. Minua on aina kiehtonut ajatus siitä, että valokuvalla voi vangita pienen hetken jonkun ihmisen elämästä, joka ei koskaan enää toistu samanlaisena. Tavallisuudessa on jotakin äärettömän kiehtovaa. Etenkin silloin, kun se jonkun normiarki on jotain erilaista, sellaista mitä suurin osa meistä ei pidä normaalina. Oli kyseessä sitten tyyli, elämäntapa tai ammatti. Kuinka tämä ilmentyy yksilön elämässä ja habituksessa ja kuinka me muut suhtaudumme näihin yksioihin, jotka syystä tai toisesta herättävät huomiota. Näitä aiheita olen pohtinut ja työstänyt paljon.

*“ My lights, my show,
my years to grow
and the time that I spend is fine...”*

Brainstorm: Maybe

Edellisessä näyttelyprojektissa, jossa olin mukana kuvasin kadulla ihmisten reaktioita nuoreen mieheen, joka oli vahvasti meikattu ja selkeästi poikkesi massasta. Aiheena oli silloin katse. Kuinka me katsomme – suvaitsevasti tai tuomitsevasti – toista ihmistä. Tämän saman teeman äärellä olen tässä nykyisessäkin projektissa ainakin osittain. Nyt toki kertojan äänen saavat nämä ”ihan tavalliset” erilaiset ihmiset.

Tarkoitukseni ei ole koskaan ollut mässäillä ihmisten reaktioilla tai järkyttää. Sellaisille projekteille on oma paikkansa. Minun tarkoitukseni on aina ollut lisätä ymmärrystä. Kun näkee uudessa valossa toisen, pääsee kurkistamaan erilaiseen elämään voi oppia jotain uutta. Niin itsestään kuin muistakin. Maailmankuvaansa on aina aika ajoin syytä avartaa ja tarkistaa. Ja tämä on mielestäni myös tärkein journalismin tehtävä – välittää tietoa ja lisätä ymmärrystä.

3.1 Journalistista perusteista projektin takana sekä kuvattavien valinnassa

Valintakriteerejä erilaisille projekteille on aina useita. Koska kyseessä on muotokuvista sekä dokumentaarista kuvista muodostuva näyttely olen pitkälti miettinyt kuvattavien henkilöiden valinnassa eettisiä kysymyksiä sekä journalistisia lähtökohtia.

Tärkeimpinä näistä olen pitänyt mahdollisuutta lisätä tietoisuutta, ja tätä kautta suvaitsevaisuutta tai erilaisuuden hyväksymistä. Totuudenmukaisuutta, eli siitä huolimatta, että kuvaisin kohteeni lavastetussa tilanteessa, on kuvan kerrottava jotakin todellista ja vääristelemätöntä tästä henkilöstä. Kuvankäsittelyä koskevia ohjeita olen noudattanut siinä, että olen pitänyt huolen siitä, ettei käsittely muuta kuvan sisällöllistä totuutta merkittävästi. Ja viimeisimpänä mutta ehkä tärkeimpänä ohjeena eettisyys. Olen pyrkinyt valitsemaan kuvattavani niin, ettei projektiin osallistumisesta koidu heille haittaa tai katumusta myöhemmin, ja olen jättänyt valitsematta mukaan henkilöitä, joiden kohdalla en olisi pystynyt kuvieni kautta tuomaan heidän persoonaansa tai tarinaansa riittävän hyvin esille. Olen siis vältellyt shokeerausefektiä.

Olen halunnut dokumentoida ja täten tallentaa pienen osan kuvaamieni henkilöiden arkea. Lähestynkin journalistisia perusteita ensisijaisesti journalistin ohjeiden näkökulmasta sekä kuvia ja kuvien julkaisua koskevista lähtökohdista, sillä yhtenäistä opasta tällaiseen prosessiin ei tietenkään ole. Valokuvanäyttelyissä teema ja lähestymistapa ratkaisevat paljon. Jotkut projektit voivat olla hyvinkin ristiriidassa esimerkiksi journalistin ohjeiden kanssa mutta koska oma projektini nojaa vahvasti journalismiin olen tässä käyttänyt näitä perusteita henkilöiden valinnassa.

Uutiskuvassa on toki tarkemmat kriteerit kuin muotokuvissa ja vapaammassa taiteellisemmissä projekteissa. Kuitenkin sama peruseriaate toistuu ohjeissa – ole totuudenmukainen. Journalistin ohjeissa opastetaan toimittajaa, tai tässä tapauksessa valokuvaajaa, pyrkimään totuudenmukaisuuteen. (Journalistin ohjeet, JSN, kohta 8)

National Press Photographers Associationin Code of Ethicsissä ensimmäinen kohta on pyrkii kattavaan ja täsmälliseen tapaan esittää kohteet kuvassa. Toinen kohta puolestaan kehottaa varomaan manipulointia lavastetuilla tilanteilla. Yksilöitä ei saisi myöskään stereotypisoida ja omia ennakkoluuloja vastaan tulisi taistella.

(Kenneth Kobre: Photojournalism – The Professional's Approach, 2008, 357)

Omassa projektissani olen nimenomaan pyrkinyt siihen, että vaikka kuvaustilanteet ovat sovittuja ovat ne kaikista huolimatta niin totuudenmukaisia kuin mahdollista. Silloin varsinkin, kun olemme kuvanneet kuvattavalle henkilölle arkisessa tilanteessa, olen pyrkinyt pidättäytymään ohjaamasta kuvaa ja siirtynyt lähinnä tarkkailijan rooliin. Näin ollen kuvan tapahtumat ovat pysyneet niin muuttamattomina kuin mahdollista.

Kyseessä on kuitenkin dokumentaarista luonteestaan huolimatta melko taiteellinen projekti. Tämän vuoksi tiettyjen henkilöiden kohdalla toki omat näkemykset ja valinnat etenkin studiossa kuvattujen kuvien suhteen vaikuttavat lopputulokseen ainakin dramatiikan osalta.

Uutiskuvasta poiketen tällaisessa projektissa on tiedostettava, että kuvaajan ajatukset ja hakema tapa kuvata vaikuttavat väkisinkin lopputulokseen.

Eettisyys kuvattavien henkilöiden valinnassa ohjasi minua projektissani paljon. Lähdin toteuttamaan projektia niin, että idean saatua lähistyin muutamia projektin kannalta kiinnostavia ihmisiä, jotka tunsin entuudestaan. Jotta projektistani tulisi eheä kokonaisuus lähdin sitten hakemaan lisää kuvattavia muun muassa internetin ryhmien kautta, joihin laitoin ilmoituksia etsimästäni.

Vastauksia sain toista sataa. Minut yllätti avoimuus, jolla ihmiset kertoivat tarinoitaan täysin vieraalle ihmiselle. Lähdin siis hakemaan kiinnostavia kuvattavia, ikään kuin olisin etsinyt haastateltavaa juttuuni. Tiedetyt pohjakriteerit minulla toki oli – kerroin ilmoituksessani, että haen ihmisiä jotka syystä tai toisesta poikkeavat näkyvästi tai muuten ”massasta”.

Tiesin, että haluan tehdä työtä useiden ihmisten kanssa. Tämä rajasi pois liian rankat tarinat, joiden kertomiselle muutama kuva muiden seassa ei olisi tehnyt oikeutta. Lisäksi minulle oli selvää, etten halunnut painottaa näyttelyäni liikaa esimerkiksi mielenterveysongelmiin tai muihin sairauksiin, joten tämä karsi pois suuren määrän hakijoita. Etsin jotain tavallisempaa. Halusin pitää kokonaisuuden muutamista vaikeista aiheista huolimatta kevyehkönä. Tarkoitukseni oli kurkistaa ihmisten elämään ja valaista moninaisuutta, jonka keskellä elämme – ei keskittyä sairauksiin tai rankkoihin elämäkokemuksiin. Koin myös, että niiden kuvaaminen olisi tullut toteuttaa toisella tyylillä, joka ei sopinut tähän projektiin.

Kuten jo aiemmin mainitsin toimivat kriteereinäni ja ohjenuoranani pitkälti Journalistin ohjeet ja muut journalistiset periaatteet. Näin ollen halusin myös tälle näyttelylleni riittävän suuren ikäjakauman. Nuorin henkilö, jota kuvasin, oli 15-vuotias ja vanhin 43-vuotias. Myös sukupuolivähemmistöjä ja molempia sukupuolia halusin projektiin, jottei kokonaisuus olisi liian suppea. Projektissani on toki kyse yksilöistä ja yksilöllisyydestä sekä ilmaisuvapaudesta mutta silti koin tärkeäksi, ettei kuvissa ole esimerkiksi vain naispuolisia henkilöitä.

Lisäksi henkilöiden erilaisuus, ja kuinka se ilmenee jokaisen elämässä, vaihtelee. Toisilla kyseessä oli tyyli, toisilla ammatti tai rankka menneisyys tai onnettomuus, joka saneli erilaisuuden ehdot.

Kaikessa työssäni eettisyys on minulle tärkeää. Kuvissa mietin jokaisen kohdalla, eniten toki alaikäisten kuvattavieni kohdalla, sitä kuinka tietoisia henkilöt ovat tällaisen projektin pitkäikäisyydestä. Halusin varmistaa, että he tiedostavat näiden kuvien voivan tulla heitä vastaan vielä myöhemmin elämässä. Tämän vuoksi minulle oli tärkeää myös kuvien sisällön olevan sellaista, joka ei loukkaa ketään eikä mässäile. Kaikkien kuvattavien kanssa tehtiin kirjallinen sopimus ja alaikäisten kohdalla suostumus pyydettiin toki myös heidän huoltajiltaan siitä huolimatta, että 15-vuotias ja sitä vanhempi Julkisen sanan neuvoston julkilausuman mukaan saisikin itse päättää esiintymisestään mediassa.

(JSN:n periaatelausuma lasten ja alaikäisten esiintymisestä mediassa 10.12.2014, <https://www.jsn.fi/periaatelausumat/jsn-n-periaatelausuma-lasten-ja-alaikaisten-esiintymisesta-mediassa-10-12-2014/>)

Yksilön suoja on kuitenkin asia, jonka olen pitänyt mielessä läpi koko projektin, oli kuvattavan henkilön ikä mikä tahansa. Olen tietoisesti välttänyt sellaisten kuvien ottamista, jotka millään tavalla voisivat aiheuttaa harmia tai vaikeuttaa kuvattavien elämää myöhemmin. Kuvattavat henkilöt ovat myös itse saaneet vaikuttaa siihen minkä verran elämästään ovat halunneet kanssani jakaa. Vaikka koko työ alkoi pitkällä haastatteluilla ja tutustumisella

on luottamussuhde tällaisessa projektissa tärkein. Myöskään raflaavat mässäilevät kuvat eivät ole olleet projektissani tarpeellisia.

John Webster puhuu tekstissään dokumenttielokuvan käsikirjoittamisesta. Samaa voi soveltaa myös valokuvanäyttelyn tekemiseen. Kuvat eivät liiku mutta tietty samankaltaisuus on dramaattisuuden ja vastakkaiasetteluiden kohdalla. Jotta syntyy yhtenäinen kokonaisuus, on näyttelyssä oltava tietynlainen dynamiikka – kuten dokumenttielokuvassakin. Webster valaisee erilaisia dokumenttielokuvan tyylilajeja tekstissään. Jos vertaa näyttelyäni dokumenttielokuvaan niin eniten kyseessä on cinema véritén kaltainen dokumentaarisuus. Ristiriitaisuutena tälle toki se, että vaikka cinema véritén kaltaisessa teoksessa puututaan tapahtumiin mahdollisimman vähän, on still-kuvaa tehdessä kuitenkin tunnettava aiheensa. Kuten Webster toteaa, kun aiheen tuntee perusteellisesti voi suunnitella mitä kuvaa ja mitä jättää kuvaamatta. (John Webster: Dokumenttielokuvan käsikirjoittamisesta, 1998, 152-158) Näiden samojen teemojen ja pohdintojen äärellä olen ollut tämän valokuvaprojektini kanssa.

3.2 Kuvaajan vaikutus dokumentaariseen kuvaan

Journalistin ihannekuvana on olla objektiivinen. Objektiivisuuteen on pyrittävä kaikessa tekemisessä, mutta kuten Everybody In -kirjan luvussa Unconscious Bias, jossa nostetaan esiin ihmisten tiedostamattomia ennakkoluuloja olisi suorastaan valheellista väittää, että täydellistä objektiivisuutta olisi olemassakaan. (Bob Calver, Diane Kemp, Marcus Ryder: Everybody In: A Journalist's Guide to Inclusive Reporting for Journalism Students, Unconscious Bias, <https://leanpub.com/everybodyinbook>)

Henkilökohtaisesti olen projektissani pyrkinyt taltioimaan kuvaamieni henkilöiden todellisuutta mutta toki valintani tavasta kuvata heitä, toimista joissa heitä olen kuvannut sekä jo pelkillä rajauksilla ja kuvan käsittelyllä olen tehnyt tietoisia taiteellisia valintoja ja päätöksiä, jotka vaikuttavat lopputulokseen. Jos asian purkaa aivan alkutekijöihinsä on kuvaajalla vaikutusta kuvaan jo siinä vaiheessa, kun hän valitsee käytettävän objektiivin. Tämä valinta jo yksistään tuo kuvaan jotain lisää tai vaihtoehtoisesti sumentaa kuvasta jotain pois.

Kuitenkin olen pyrkinyt tuomaan kuviin dokumentaaristen sääntöjen mukaisesti kaiken oleellisen. Se mikä kuvattavalle henkilölle on tärkeää ja kuvan kannalta oleellista, jättämättä pois sellaista informaatiota, joka muuttaisi katsojan käsitystä merkittävästi.

3.3 Kuvattavien henkilöiden valinta

Kuvattavien lopullinen valikoituminen siis syntyi journalististen ja eettisten periaatteiden perusteella. Tämän jälkeen haastattelin jokaisen kuvattavan ja kuten artikkelia rakennetaan uutiskärjen ja vastakkainasettelujen perusteella rakensin kuvattavistani ikään kuin ”vastapareja” jonkinasteisten yhtäläisyyksien pohjalta.

Nuoret 15-18 Carrie & Spike Luna	Nuoret aikuiset 20-26 Mira Kalle Janette Veera Adrian
Keski-ikäiset 38-43 Mitte Harri	

Ikään pohjautuvan jaottelun lisäksi pareista löytyi muita yhtäläisyyksiä, kuten menneisyys tai ammattiin perustuva valinta tai vaihtoehtoisesti seksuaalinen suuntautuminen. Näin päädyin riittävän kattavaan otantaan tätä projektia varten siitä huolimatta, että kyseessä on vain muutamia ihmisiä kuvaava projekti.

(<https://www.stat.fi/meta/kas/otanta.html>)

Henkilökuva ajan kuvana -tekstissä Panu Rätty kirjoittaa kuinka haastateltavaa tulisi pohtia kokonaisuutena. Samaa teoriaa voi käyttää henkilökuvia tehdessä. Kuvaan vaikuttavat tässä kohti samat tekijät kuin tekstimuotoiseen henkilökuvaan, vain toteutustapa on eri. Onko henkilö ristiriitainen vai johdonmukainen. Tämä oli pohjana myös itsellä projektiin lähtiessä. On vaikeaa, ellei mahdotonta muodostaa todenmukaista kuvaa henkilöstä, jota ei tunne. Näin ollen on tärkeää tutustua ihmisiin, ketä kuvaa, heidän elämäänsä ja arkeensa.

(Panu Rätty: Henkilökuva ajan kuvana, 1998, 139)

3.3.1 Carrie & Spike

Lähestyin projektiani ihmislähtöisesti. Kuvattavat henkilöt kertoivat minulle tarinaansa, ja niistä lähtökohdista lähdin rakentamaan kuvia. Carrie ja Spike olivat nuorimmat osallistujat projektiini. Kuten Peter Forsgård Hyvä kuva -kirjassaan toteaa, on tärkeää suhtautua kohteeseensa kunnioittavasti ja luomaan mukava tunnelma.

(Peter Forsgård: Hyvä kuva, 2004, 41) Vaikka luottamuksen ja suhteen rakentaminen on kaikessa kuvaamisessa tärkeää, se korostuu entisestään, kun kyseessä on teini-ikäisiä, jotka vasta ovat etsimässä itseään ja paikkaansa maailmassa.

Rovaniemeläinen Carrie, jolla on upean näyttävä meikkityyli vastasi ilmoitukseeni ja pyysi päästä mukaan projektiin. Oli päivän selvää, että hän oli sopiva henkilö projektiini. Carrien arkityyli muodostuu vahvasta meikistä ja rockhenkisistä vaatteista. Nuori nainen on etäsuhteessa helsinkiläisen Spiken kanssa, jonka arkihabitukset on myös näyttävä. Nuoren pariskunnan hengailumestoina toimivat antiikkikaupat ja vintage-vaateliikkeet.

Heidän ulkoinen olemuksensa on jo riittävä tekemään kuvista kiinnostavia mutta näyttävä ympäristö, johon he sopivat täydellisesti on omiaan tuomaan lisää kiinnostavutta projektiin. Nuorten elämä on vielä alussa, joten suuren osan heidän arkeaan muodostaa hengailu eri paikoissa, silloin kun he voivat olla yhdessä. Tätä yhteyttä ja nuorta rakkautta lähdin hakemaan projektiini. Heissä on jotain villiä ja vapaata – he ovat projektini Sid ja Nancy.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Carrie

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Carrie & Spike

3.3.2 Luna

Samaan kategoriaan Carrien ja Spiken kanssa tipahtaa 17-vuotias Luna Tampereelta. Hän on punaisine rastoineen ja mustanpuhuvine meikkeineen äärimmäisen näyttävä näky kadulla. Goottityyli on täysin ristiriidassa tytön herttaisen luonteen kanssa, mikä tekee hänestä kiinnostavan katsojille, ja hän on täydellinen ilmentymä siitä mitä projektillani yritän saavuttaa. On täysin turha tuomita ketään vain ulkoisen perusteella, totuus voi olla täysin toinen. Tyyli on sellainen, josta hän itse pitää ja jolla hän haluaa ilmaista itseään.

Lunan kanssa halusin toteuttaa ristiriitaa upean ulkomuodon ja luonnon välillä sekä kuvata häntä myös kaupungilla vähän edellisen projektin tyyliin ottaen mukaan ihmisten reaktioita. Tytön herttaisuutta halusin myös tuoda esille kuvissa, sillä Luna on epäilemättä yksi mukavimmista nuorista naisista, jonka koskaan olen tavannut.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Luna

3.3.3 Mira

Nuoriin aikuisiin siirryttäessä Mira on kiinnostava tapaus. Hänkin hakee vielä paikkaansa. Huonot kokemukset sijaisperheestä kummittelevat vielä nuoren naisen mielessä mutta omia ensiaskeleita aikuisuuden maailmassa on jo otettu vaikeuksista huolimatta.

Miran kohdalla herkkyys nousee kantavaksi teemaksi, ja ihmisten hauraus. Kova elämä näkyy mutta silti iloinen luonne ja uskallus ovat pyrkimässä esiin, vapaus olla oma itsensä.

3.3.4 Kalle

Kalle on näyttelijä, ja hyvä ilmaisemaan itseään. Iloinen ja avoin nuori mies poikkeaa masstasta monellakin tapaa. Kalle, joka hallitsee roolin kuin rooli on kuitenkin kiinnostavimmillaan ihan omana itsenään. Sydänleikkauksen läpikäynyt herkkä nuorimies elää avoimesti omaa elämäänsä siitä huolimatta, etteivät hänen vanhempansa hyväksy hänen seksuaalista suuntautumistaan.

Kallen kanssa riisuimme roolit hartioilta ja haimme jotain ihan hiljaista mutta voimakasta ja aitoa. Läsnäolo hetkessä tekee Kallen kuvista vaikuttavia ja puhuttelevia. Hänen vastaparinan käytin hiljaista Janettea, jonka kuvissa kaikuu samanlainen läsnäolo.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Kalle

3.3.5 Janette

Janette on 24-vuotias opiskelija, jonka tyyli on hyvin androgyyni. Hän työskentelee vartijana ja on eleiltään ja olemukseltaan kovin hillitty. Hän toimi hyvin "vastaparina" Kallelle, joka on iloinen ja avoin. Myös Janeten kuvasin studiossa hänen omilla ehdoillaan.

Janette on verhonnut ruumiinsa useisiin tatuointeihin, jotka kertovat omaa tarinaansa nuoren naisen maailmasta. Ujous ja itsensä hyväksyminen ovat olleet vahvoja teemoja hänen kanssaan kuvatessa. Ujon kuoren alta löytyy vahva nainen.

3.3.6 Veera

Veera valikoitui projektiin sen puolesta, että olimme jo aikaisemmin kuvanneet yhdessä. Vuonna 2016 Veera joutui onnettomuuteen, jossa jäi rekan alle ja menetti sen seurauksena toisen jalkansa polvesta alaspäin. Siinä missä moni olisi masentunut ja jäänyt sängynpohjalle makaamaan on Veera tehnyt valtavasti töitä ja elää nyt aivan normaalia elämää. Hänellä on erilaisia proteeseja, joiden avulla hän pystyy muun muassa urheilemaan normaalisti. Mallintöitä aiemmin tehnyt nuori nainen haaveileekin catwalkeille paluusta – proteesimallina.

Veeran kohdalla halusin näyttää sen puolen hänestä, jota ihmiset eivät näe. Millaista elämä on, kun osa toisesta jalasta onkin proteesi. Ja kuinka kuitenkin tietyissä tilanteissa sitä ei edes huomaa.

Halusin päästä lähelle, ihan sellaisiin intiimeihin hetkiin mihin vieraat eivät näe. Veera on äärettömän kiinnostava projektini kannalta jo siksi, että hänen asenteensa on voittajan, eikä hän lannistu. Hänen aurinkoinen luonteensa paistaa läpi kaikesta mitä hän tekee. Hän on selviytyjä. Sellainen ymmärrys antaa katsojalle toivoa.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Veera

3.3.7 Adrian

Adrianin valitsin projektiin hänen ammattinsa kiinnostavuuden vuoksi. Adrian on Yhdysvalloista Suomeen muuttanut ammattimuusikko, joka soittaa kontrabassoa Helsingin kaupunginorkesterissa.

Rokkareita ja muusikoita kuvataan usein – klassisen musiikin ammattilaisia harvemmin. Kontrabasso on sitä paitsi valtava, näyttävä soitin. Adrianin kohdalla tavallisuus korostuu. Se mikä hänelle on aivan tavallista ja arkista, kuten bassohuoneessa harjoittelu, on katsojalle uutta ja ihmeellistä. Hänen arkensa poikkeaa monien meidän muiden arjesta. Lisänä ovat konsertit, joita varten on pukeuduttu hienosti frakkeihin. Tämä tavallinen on meille muille erilaista ja kiehtovaa.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Adrian

3.3.8 Mitte

Keski-ikäisiä henkilöitä valikoitui projektiini kaksi. Mitte on heistä toinen. Hän on 38-vuotias rankan elämän läpikäynyt nainen. Mitte eli nuoruutensa huumeidenkäyttäjänä, joka ei muusta elämästä tiennytkään. Nyt yksitoista vuotta kuivilla ollut nainen saa voimaa elämänsä hevosista ja purkaa ADHD-diagnoosiaan nyrkkeilyyn.

Miten kanssa olisin halunnut kuvata entisissä maisemissa mutta tämä osoittautui hänelle liian rankaksi. Niinpä kuvasimme hänen selviytymistään ja vahvuuttaan nyrkkeilysalilla sekä hevosten parissa.

Raakakuva projektista My Lights, My Show – Mitte

3.3.9 Harri

Viimeisenä muttei suinkaan vähäisimpänä ja Miten ”vastaparina” projektissani on Harri. Harri on ollut nuorena ylipainoinen ja koulukiusattu, josta sittemmin kasvoi ahkera fitness-harrastaja, joka on menestynyt kisoissakin.

Vaikka fitness onkin ollut pinnalla, sitä harvemmin on kuvattu keski-ikäisen miehen näkökulmasta.

3.4 Projektin toteutuksesta

Aihe ja tavoite

Projektini tavoitteena oli lisätä suvaitsevaisuutta ja erilaisuuden arvostusta. Tartuin tähän niin sanotusti ruohonjuuritasolta ja lähdin kuvaamaan arjessa esiintyvää erilaisuutta.

Rajasin aiheeni sen mukaan, että jätin pois liian rankat tai enemmän huomiota vaativat tarinat kuin mihin tässä projektissa olisi ollut mahdollista keskittyä.

Pyrin työlläni herättämään tunteita ja antamaan ihmisille mahdollisuuden katsoa toista ihmistä kuvien välityksellä. Kuviin tulevat tekstit avaavat kuvattujen henkilöiden mielenmaisemaa katsojalle lisää.

Lisäksi toki tavoitteenani on ollut tuoda esille omaa osaamistani ja vahvuuttani kuvaajana.

Tietoperusta

Lähtökohtana työskentelylleni käytän henkilökuvauksen ja dokumentaarisen kuvauksen tietoperustaa, sekä nojaan työni dokumentaarisen kuvan perusteisiin.

Toteutusmenetelmä

Kuvat on kuvattu henkilöstä riippuen miljöössä tai studiossa. Henkilökuva ja muotokuva on ollut projektini keskeinen lähtökohta. Kuvat on kuvattu omalla kuvauskalustollani, pääasiallisesti Canonin kameroilla. Välineistönä on ollut ammattikalustoa, jotta vedoksista on mahdollista saada laadullisesti riittävän hyviä. Kuitenkin ennen kaikkea taiteellisuus edellä eli olen myös tehnyt kokeita, kuvannut ilman studiovaloja ja kohinaa kuvissa pelkäämättä.

Projektin aikataulu

Olin varannut kuvausprojektilleni aikaa vuoden. Tämä siis siitä, kun kuvattavat oli valittu. Vuosi kuulostaa pitkältä ajalta mutta kuukaudet vierivät nopeasti, ja tällaisessa projektissa on tärkeää viettää aikaa kuvattavien kanssa. Joillain kuvauskerroilla ei välttämättä saatu ainuttakaan valmista kuvaa. Kuvaukset on suoritettu pääasiassa kevään aikana mutta mikäli projekti sitä vaatii, on syksyllä vielä aikaa paikata tai kuvata lisää, jos tuntuu näyttelykuvia valitessa, että jotain oleellista vielä puuttuu.

4 Johtopäätökset

Tätä tekstiä kirjoittaessani on kuvaustyöni vielä kesken. Kuitenkin suunta on selvillä ja vaikka muutoksia saattaa vielä tulla, kuten luovissa prosesseissa yleensäkin on kokonaisuus jo hyvin hahmottunut.

Näyttelyprojektit ovat aina suuria ja pitkällisiä. Vuosi on tällaiselle projektille lyhyt aika. Jos kuvaamista voisi tehdä täysin omilla ehdoilla ja yhtäjaksoisesti olisi ajankäyttö erilaista. Nyt kuitenkin on huomioitava, että koska mukana on yhdeksän erilaista ihmistä, joilla kaikilla on erilaiset elämäntilanteet, on aikataulujen sopiminen osoittautunut toisinaan hyvin haastavaksi. Myös ihmisten erilaisuus ja erilainen energiataso vaikuttaa kuvauksiin. Ei ole mahdollista vain ilmestyä paikalle kamera kädessä ja alkaa räpsiä.

Monelle on tullut yllätyksenä, kuinka henkisesti raskas prosessi tällainen on. Ihminen on hyvin haavoittuva päästäessään kuvaajan elämäänsä. Myös kuvaajalle kokemus on raskas, koska on oltava koko ajan läsnä ja seurattava kuvattavan henkistä tilaa ja jaksamista. Luottamus onkin ehdottomasti avainasemassa tällaisessa projektissa. Joskus on hyvä vain mennä kahville ja pistää kamera pöydälle, kuunnella kuvattavaa kuvaamisen sijaan.

Monella mukana olevalla henkilöllä tuntuu olevan ikään kuin velvollisuudentunne ja tarve suoritua kuvaustilanteesta. He kokevat olevansa vastuussa siitä tuleeko niin sanotusti ”käyttistä kuvaa” jokaisella kerralla. Tämä on tärkeä tiedostaa, ja olenkin pyrkinyt usein luomaan rennon ilmapiirin ja muistuttamaan, että on minun tehtäväni saada tarvitsemani kuvat, heidän tarvitsee vain olla läsnä.

Tässä kohtaa tulee esiin myös kuvattavan ohjaaminen. Toisinaan tarvitaan enemmän ohjausta ja ideointia. Muokkaako se lopputulosta? Ehkä. Mutta toisinaan siitä voi olla jopa apua. Kuunteleminen on kuitenkin tärkeintä. Ja kuten jo aikaisemmin periaatteita ja objektiivisuutta pohtiessani totesin, ei ole mahdollista olla täydellisen objektiivinen. Tällaisessa puoliiksi taiteellisessa projektissa ei tarvitsekaan pyrkiä uutiskuvamaiseen totuudenmukaisuuteen. Kunhan ei luo valheellista kuvaa. Onneksi kuvattaviltaan voi myös kysyä onko kuva heistä sellainen, että se antaa oikeudenmukaisen kuvan siitä keitä he ovat.

Olenkin ohjannut kuvattaviani silloin, kun se on ollut lopputuloksen kannalta tarpeellista. Kuitenkin jos pyydän vaikkapa kontrabassoaan soittavaa Adriania kääntymään hiukan enemmän oikealle ei se vaikuta kuvan totuudenmukaisuuteen. Toisin olisi, jos olisin pistänyt hänet vaikkapa Musiikkitalon katolle soittamaan. Tämä ei vastaisi todellista tilannetta.

Valokuvanäyttely syntyy ideasta, jota lähdetään toteuttamaan ja muokkaamaan. Minullakin oli lähtökohtana ajatus, ehkäpä juuri jokin tietynlainen kuva, millaista lähdän hakemaan. Kuitenkin kyseessä on ennen kaikkea prosessi. Ajatuksenani oli suureellisesti kuvata ja dokumentoida ihmisten arkea ja useaa puolta heistä sekä ottaa muotokuvia. Kävi nopeasti selväksi, ettei aika mitenkään tulisi riittämään näin monen ihmisen kohdalla. Lisäksi yhdeksän kovin erilaisen arjen kuvaaminen lisäisi lopputuloksen epätasaisuutta. Jokin yhteinen punainen lanka tulisi olla myös lopullisissa näyttelyyn päätyvissä kuvissa. Ahnehdin liikaa. Mutta liiasta on hyvä mennä karsimaan.

Myös palaute on prosessin keskellä tärkeää. Minulla on onnekseni mentori, joka kommentoi kuviani ja antaa arvokasta palautetta ja herättelee ajatuksia. Näin ollen en sokeudu omalle tekemiselleni.

Päädyin siihen, että kuvaan jokaisesta jonkin osan. Kysehän oli kurkistuksesta erilaisten ihmisten elämiin – ei niiden täydellisestä dokumentoinnista.

Lähdin hakemaan ymmärrystä ja avaamaan ihmisten mieliä. Haluan tehdä vaikuttavaa kuvaa, sellaista joka pysäyttää. Silloinkin, kun kyse ei ole mistään kauheasta kuten sodasta tai nälänhädästä. Ne kuvat pysäyttävät aina. Tavoitteenani on avata ihmisille kuva kerrallaan toisenlaista todellisuutta kuin missä itse elää. Empatia on maailmastamme katoava luonnonvara, jota tulisi vaalia.

“In the end only kindness matters...”

Jewel: Hands

Lähteet

Henrik Fexeus: Fingertoppskänsla, 2017

Merriam-Webster, muotokuva <https://www.merriam-webster.com/dictionary/portrait>

Riitta Supperi, Vapaa valokuvaaja -blogi, <http://vapaakuvaaja.blogspot.fi/2014/02/hyva-henkilokuva.html>

Lomography: A Rundown of the History of Documentary Photography, <https://www.lomography.com/magazine/320521-a-rundown-of-the-history-of-documentary-photography>

Merriam-Webster, etiikka <https://www.merriam-webster.com/dictionary/ethics>

Jorma Mäntylä: Journalistin etiikka, 2008

<https://www.stara.fi/2018/03/01/suosittu-instagram-kaunotar-paljastui-tietokoneella-luoduksi/>

Journalistin ohjeet, JSN,

Bob Calver, Diane Kemp, Marcus Ryder: Everybody In: A Journalist's Guide To Inclusive Reporting For Journalism Students, Unconscious Bias, <https://leanpub.com/everybodyinbook>

Mikko Hietaharju: Kuuntele kuvaa, 2010

Peter Forsberg: Hyvä kuva, 2004

Kenneth Kobre: Photojournalism – The Professional's Approach, 2008

JSN:n periaatelausuma lasten ja alaikäisten esiintymisestä mediassa 10.12.2014, <https://www.jsn.fi/periaatelausumat/jsn-n-periaatelausuma-lasten-ja-alaikaisten-esiintymisesta-mediassa-10-12-2014/>

Anu Kantola, Tuomo Mörä: Journalismia! Journalismia? (Panu Rätty: Henkilokuva ajan kuvana), 1998

Anu Kantola, Tuomo Mörä: Journalismia! Journalismia? (John Webster: Dokumenttelokuvan käsikirjoittamisesta), 1998

Janne Seppänen: Visuaalinen kulttuuri. Teoriaa ja metodeja mediakuvaan tulkitsemiseksi, Vastapaino 2005

Reuters: [http://handbook.reuters.com/?title=A Brief Guide to Standards, Photoshop and Captions#Photographers](http://handbook.reuters.com/?title=A%20Brief%20Guide%20to%20Standards,%20Photoshop%20and%20Captions#Photographers)

